

కువారో /kuṁvārō/ *n.* అవివాహితుడు; unmarried man; (అన్మెరిడ్ మెన్). ఈ కువారో ఛావరా. వాడు పెళ్ళికాని అబ్బాయి.

కూట్ /kūt/ *v.* దంచు; pound; (పౌండ్); కూట్.

కూట్లెగొ /kūtlēgo/ *n.* కొట్టుకుపోయింది; flooded; (ఫ్లడీడ్). ఈ గామ్ పాణిమా కూట్లెగొ. వానకు ఈ ఊరు కొట్టుకు పోయింది.

కూణ్ /kūṇ/ *pron.* ఎవరు; who; (హు); कौनव्यक्ति. తూఁ కూణ్. నువ్వు ఎవరు.

కూడ్ /kūd/ *v.* • దుముకు; jump; (జంప్); उछल; कूद; छलांग मार. తూ డా(బేమా కూడ్. నీవూ బావిలో దుముకు.

కూడాఁ /kūdāṁ/ *v.* చిందు వేద్దాం; let's jump with happy; (లెట్స్ జంప్ విద్ హెపి). కూడాఁ చాల్. చిందు వేద్దాం పద.

కూబ్ ఆచ్ /kūb āc/ • *adj.* చక్కని; nice; (నైస్). హమ్ పండగ ఖూబ్ ఆచ్ కిదే. మేము పండగ చక్కగ చేసుకున్నాము. • *adv.* స్పష్టంగా; clearly; (క్లీయలి); स्पष्ट; साफ साफ; स्पष्टतया. ఖూబ్ ఆచ్చొర(జకొ పాణి పివ్ణో. స్పష్టమైన నీళ్ళు త్రాగాలి. • *n.* సమతలం; flat; (ఫ్లాట్). • *adv.* సరిగా; alike; (అలైక్); ठीक. • *adv.* సామరస్యంగా; tandem; (టెండం).

కూబ్దో /kūbdō/ *n.* • గూని; hunch; (హంచ్); कूबड. • గూనివాడు; humpback; (హంప్ బెక్).

కూండ్ /kūṇḍ/ *n.* • సరస్సు; lake; (లేయ్); समुद्र; सागर. • జలాశయం; reservoir; (రెసర్వార్); तालाब; सरोवर.

కూయో /kūyō/ *n.* నుయ్యి; well; (వెల్); कुआँ; बावडी.

కూల్గొ /kūlgō/ కూలింది; collapsed; (కలప్స్). వామి కూల్గొ. వాము కూలింది.

కూలి /kūli/ *n.* కూలి; labour; (లేయ్); मजदूरी.

కూఁ /kūṁ/ • *pron.* ఎలా; how; (హౌ); कैसा.

మఁ ఘరేనఁ కూఁ జావు. నేను ఇంటికి ఎలా వెళ్ళను.

తూ కూఁ ఆయో. నువ్వు ఎట్లా వచ్చావు.

కూఁయితి /kūṁyiti/ • *వెల్లెనా*. కూఁయితి ఈ కామ్ పూరో కర్లేన్ ఆవో. వెల్లెనా ఆ పని చేసుకుని రండి.

• *v.* తప్పకుండా; compulsory; (కంపల్సరీ). కూఁయితోయి తార్ పెళ్లినఁ ఆవుచుఁ. తప్పకుండా నీ పెళ్ళికి వస్తాను.

కృష్ణా నంది /kṛṣṇā nandi/ కృష్ణా నది; Krishna river. కృష్ణా నంది సమదరమేమాభళ్ జావఁ. కృష్ణా నది సముద్రంలో కలుస్తుంది.

కెరా /kerā/ • *v.* చెప్పించు; చాటించు; making someone tell; (మెయ్యిజ్ సమ్వన్ టిల్); (బెన్సి); खेत; मुनादी करवा; ढिंढोरा पिटवा. డప్లా మారన్ ఓర్ పాలివాత్ కేరా. డప్పుతో వానిచేత వ్యాసాన్ని చాటించు.

కెర్డి /keldi/ *n.* దూడ; female calf; (ఫీమేయ్ కాఫ్). గావ్డినె కేర్డి హుయి. ఆవుకు దూడ పుట్టింది.

కెలెరో /kelero/ అనుకోవడం; thinking about; (తింకిజ్ అబౌట్).

కేవుకర్ /kevukar/ చెప్పుతూనే ఉండు. సారిదాడో సదు కేవుకర్. రోజంతా చదువు చెప్పుతూనే ఉండండి.

కేజకో /kējako/ చెప్పినది. హమ్ కేజకో కామ్ కాఁయ్. మేము చెప్పిన పని ఏమిటి.

కేతివతోయి /kētivatōyi/ ఎవరితోనైనా; anybody; (ఎనిబౌడి). కేతివతోయి మాన్లే. ఎవరితోనైనా ఒప్పుకో.

కేనితి /kēniti/ ఎవరినైనా; anyone; (ఎనివన్).

కేమెల్ /kēmel/ *v.* చెప్పి పంపు; send after telling; (సెండ్ అప్ట టిలిజ్). ఆంగన్ కేమెల్. ముందుగానే చెప్పి పంపు.

కేర్ /kēr/ ఎవరిది; whose one is this; (హుస్ వన్ ఇస్ దిస్). ఈ కేర్. ఇది ఎవరిది.

కేరో /kērō/ • *n.* చెప్పుతున్నాడు; he is telling; (హీ ఇస్ టిలిజ్). ఈ కేరో ఛఁ. అతను చెప్పుతున్నాడు.

• *v.* వెల్లడించు; disclose; (డిస్కోస్); प्रकट कर; जाहिर कर. • *n.* ఆజ్ఞ; command; (కమాండ్); आज्ञा; हुकुम.

కేల్లా /kēldā/ *n.* దూడ; calf; (కాఫ్).

కేలేర్ /kēlēr/ *n.* • అనుకోవడం; thinking; (తింకిజ్); समझ; सोच; कल्पना कर. హను కేలేర్ ఆచ్చొ కోని. అలా అనుకోవడం బావ్యం కాదు.

• నిర్ణయం; decision; (డిసిజన్); निर्णय; निश्चय; कैसला. అపణ్ కేలేర్ వాత్ కాఁయి. మనం అనుకునే నిర్ణయం ఏమిటి.

కేళా /kēḷā/ *n.* అరటిపండు; banana; (బనాన); केला. కేళార్ పానేమా దాడి దళియా ఖావుచు. అరటి ఆకుతో రోజు అన్నం తింటాను.

కేవ్డి /kēvḍi/ *v.* ఎటు; to where; (టు వేర్). తూ కేవ్డి జారొ. నీవు ఎటు వెళ్తున్నావు.

కేవాళో /kēvālō/ *pron.* చెప్పేవాడు; teller; (టెల్లె). సిపాయిను కామ్ కేవాళో ఆడ్మీ. సిపాయిలకు పనులు చెప్పే వ్యక్తి.

కొచర్ /kocar/ *n.* గిల్లు; pinch; (పిన్స్); खुटक; नीच. వోర్ జీవేపర్ కొచర్. అతని దేహంపై గిల్లు.

కొచోటి /kocōṭi/ *n.* గోసి; clout.

కొట్టం /koṭṭam/ *n.* దొడ్డి; yard; (యాడ్); पिछवाडा (पाखाना). కొట్టమేమా గాడ్డి భాంద్. దొడ్డితో జంతువులను కట్టేయండి.

కొట్రొ /kotro/ అన్నం డిప్ప. కొట్రొమా ధాన్ ఘాల్. అన్నం డిప్పతో అన్నం వెయ్యి.

కొడ్చి /koḍci/ *n.* గంటె; ladle; (లేడల్); కరణ్ణల్. కొడ్చితి నొంగ్వాణ్ ఘాల్. గంటెతో కూర వెయ్యి.

కొడియా /koḍiyā/ *n.* సాలె పురుగు; spider; (స్పైడర్). జూనో ఘరేమా కొడియార్ తార్ వేజా. పాత ఇంటితో సాలె పురుగు బూజు చేస్తుంది.

కొతడ్ని /kotaḍni/ *n.* కత్తెర; scissor; (సిసర్); कैंची. టొకడాన కొతేన కొతడ్ని కామ్ కరచ. గుడ్డను కత్తిరించటానికి కత్తెర వాడుతారు.

కొతర్ /kotar/ కత్తిరించు; cut; (కట్). కొతడ్నితి కొతర్. కత్తెరతో కత్తిరించు.

కొత్తా /kotrā/ *n.* కుక్క; dog; (డోగ్); कुत्ता. కొత్తా పాళజుకొ జీవరాన్. కుక్క పెంపుడు జంతువు.

కొత్రి /kotri/ *n.* ఆడ కుక్క; bitch (female dog); (బిచ్).

కొనాన /konānam/ చివరతో. కొనాన బ్యాటోచ. చివరతో కూర్చున్నాడు.

కొనారొ /konāro/ *n.* మారుమూల; remote place; (రిమోట్ ప్లేస్).

కొనారా /konorā/ *n.* • అంచు; కొన; మూల; తీరం; edge; (ఎజ్); छोर.

కొర్పొ /korco/ *n.* • గంటె; ladle; (లేడల్); करछल. కొర్పొతి ధాన్ ఘాల్. గంటెతో అన్నం వడ్డించు.

• పెద్ద గంటె; big spoon; (బిగ్ స్పూన్). ధాన్ రాందేన కొర్పొ కామ్ దచ. పెద్ద గంటెతో అన్నం వండుతారు.

కొర్రార్ దళ్యా /korrār dalyā/ రాగుల గడక. పేనా కొర్రార్ దళ్యా పితేతే. పూర్వం రాగుల గడక తాగేవారు.

కొరాడి /korāḍi/ *n.* గొడ్డలి; hedge cutter; (హెజ్ కట్టర్); कुल्हाडी. కొరాడితి లక్టీ కాటచ. గొడ్డలితో కట్టలు కోస్తారు.

కొల్డా /koldā/ *n.* • కడియం; bracelet; (బ్రేస్లెట్); कडा; बलय. మన హతేమా సోనేర్ కొల్డా ఛ. నా చేతికి బంగారు కడియం ఉంది. • కంకణం; bracelet; (బ్రేస్లెట్); कंकण; कंगन. మార్ హతేపర్ సోనేర్ కొల్డా ఛ. నా చేతిపై బంగారు కంకణం ఉంది.

కొల్మి /kolmi/ *n.* కొలిమి; smelting; (స్మెల్టింగ్).

కొల్యా /kolyā/ బొగ్గు. లక్టీ బాళన్ కొల్యా కర్నాకొ. కట్టలు కాల్చి బొగ్గు చేసాడు.

కొల్జో /koljō/ *n.* కాలేయం; liver; (లివర్).

కొశారి /kośāri/ *n.* • బొద్దింక. • కీటకం; cockroach; (కాక్ రోచ్); कीटक; कीडा मकोडा. • పురుగు; insect; (ఇంసెక్ట్).

కొసాన్ /kosān/ *adv.* కడకు; eventually; (ఇవెన్చుఅలీ); अंत में; आखिर. కొసాన్ జాన్ హూబో వేరోచ. కడకు వెళ్ళి నిలబడ్డాడు.

కోట్ /kōṭ/ *n.* కోటు; blazer; (బ్లేసర్); कोट. మరద్ మాన రుగ్లాపరేన్ ప్యారజకొ లతోక్డా. మగవారు వేసుకునే అంగిపై కోటు.

కోట్లి /kōṭli/ సంచి; bag; (బెగ్). కొట్లిలా. సంచి తీసుకురా.

కోని /kōni/ *adv.* కాదు; not; (నోట్); नहीं. అత్రాజ్ కోని అజ్జ అస్మాన్ ఛ. అంతేకాదు ఇంకా చాలా ఉంది. ఊ కోని ఈ. అది కాదు ఇది.

కోబల్ /kōbal/ *n.prop.* కోకిల; cuckoo; (కుకూ); कोयल.

కోబ్లి /kōbli/ గవద బిళ్ళలు. లండిమా కోబ్లి వేగి. గొంతుతో గవద బిళ్ళలు అయినాయి.

కోల /kōla/ *n.* కాగడా; torch; (టోచ్); मशाल. తాండేపుమా హోళిర్ అంగ నవ్ దాడ్ కోలా బాళచ. తండాలో హోళి రోజుకు ముందు తొమ్మిది రోజులు కాగడాలు కలుస్తారు.

కోల్డా /kōldā/ కడియం; bracelet; (బ్రేస్లెట్).

కోల్ది /kōldi/ n. ముంత; big water container used to drink water; (బిగ్ వాటర్ కంటేయిన్ యుస్ట్ టు డ్రింక్ వాటర్).

కోశిశ్ /kōśiś/ n. ప్రయత్నం; effort; (ఎఫర్ట్); प्रयत्न; कोशिश. తార్ కోశిశ్ వారు చఁ. నీ ప్రయత్నం బాగుంది.

కోస /kōsa/ • adj. చివరి; last; (లాస్ట్); आखिरी; समाप्ति.

ఆకర్ పరిజ్ఞామా బార పడో కోని. చివరి పరీక్షలో పాస్ కాలేదు. • n. కొన; tip; (టిప్); नोक; अंत; सिरा; छोर.

ఝడేర్ కొనాపర బ్యాటావేరో. చెట్టు కొన అవయవంతో కూర్చుని ఉన్నాడు. • n. అంచు; edge; (ఎజ్); छोर.

కఁ /kañ/ v. చెప్పు; tell; (టెల్). కాఁయితి కఁ. ఏందో చెప్పు.

ఖ

ఖజురా /khajurā/ n. ఖర్జూరం; date; (డేట్); खजूर. మఁ

ఖజురా ఖాదో. నేను ఖర్జూరం తిన్నాను.

ఖజురి /khajuri/ ఈత పండు; palm fruit; (పామ్ ఫ్రుట్).

ఖజురి మీట్ రఁచఁ. ఈత పండు తియ్యగా ఉంటుంది.

ఖట్లో /khatlo/ n. • సమస్య; problem; (ప్రోబ్లమ్); समस्या.

• ఇబ్బంది, ఇబ్బంది. బాకి దినేజేతి రాన్ ఖట్లో వేరోచఁ.

బాకి ఇచ్చిన వారి నుండి చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది.

ఖటిక్ /khatik/ n. • కసాయివాడు; butcher; (బుచర్).

ఖటిక్ గోర్లినఁ కాటచఁ. కసాయివాడు గొర్రెను కోస్తాడు.

• కటికోడు; butcher; (బుచర్).

ఖడ్ /khaḍ/ గడ్డి; grass; (గ్రాస్). ఖడ్ కాట్. గడ్డి కొయ్యి.

ఖడ్క /khaḍka/ గడియ; iron chain to shut the door;

(ఐలన్ చేయ్స్ టు శట్ ద డోర్). కిడికీర్ ఖడ్క ఘాల్. కిటికీ గడియ వెయ్యి.

ఖడ్ఘాల్ /khaḍghāl/ v. మేతపెట్టు.

ఖత్రా /khatrā/ n. ప్రమాదం; hazard; (హాసర్డ్); खतरनाक

(घटना); दुर्घटना; खतरा. ఊ ఖత్రా మాఘఁ. అతను

ఆపదలో ఉన్నాడు.

ఖంద్కం /khandkam/ n. కందకం; trench; (ట్రెంచ్);

खंदक; खाई.

ఖనిజం /khanijam/ n. ఖనిజం; mineral; (మినరల్); खनिज.

ఖప్తి /khapti/ మెట్టు; steps; (స్టెప్స్). ఖప్తి ఊంచఁ బ్యాస్.

మెట్టు పైన కూర్చో.

ఖబర్ /khabar/ n. • సమాచారం; news; (న్యూస్); सूचना;

समाचार; खबर. • విషయం; matter; (మెటర్); विषय.

ఖబ్జా /khabjā/ v. ఆక్రమించు; occupy; (ఒక్యుపై); आक्रमण

कर; चढ़ाई कर.

ఖమ్ లఁ /kham lañ/ v. ఓర్పుకో; endure; (ఎండ్యూర్); सह;

बरदाश्त कर. తార్ పెటేమా దూక్రోజకో ఖమ్ లఁ. నీ

కడుపు నొప్పి ఓర్పుకో.

ఖండ్ /khañḍ/ n. ఖండం; continent; (కొంటినెంట్); खंड.

హమార్ ఆసియా ఖండ్. మాది ఆసియా ఖండం.

ఖమాడ్లఁ /khamāḍlañ/ v. తట్టుకో; resist; (రిసిస్ట్).

ఖమాడన్ కామ్ కర్లఁ. తట్టుకొని పని చెయ్యి.

ఖరచ్ /kharac/ n. ఖర్చు; expenditure; (ఇక్స్పెండిచర్).

ఖర్పా /kharpā/ n. కొయ్య; काठ; लकड़ी. మక్కార్ రాడా

కాటజేర్పచఁ రేజాజికో ఖర్పా. మక్కజొన్న కాడని

కోసిన తర్వాత మిగిలేది.

ఖరా ఖండి /kharā khañḍi/ adv. కచ్చితంగా; exactly;

(ఇగ్నెక్ట్). తూ ఖరాఖండి వాత్ కఁ. నీవు కచ్చితమైన మాట చెప్పు.

ఖరాప్ /kharāp/ • v. పాడు; bad; (బెడ్). తూ ఖరాప్ కామ్

కిదో. నువ్వు పాడు పని కానిచ్చావు.

• adj. చెడు; bad; (బెడ్); खराब हो; बेकार हो. ఖరాప్

కామ్ కర్మత్. చెడు పనులు చేయకూడదు.

• n. తప్పు; wrong; (రోజ్); छुट जा. ఖరాప్ కర్మత్. తప్పు చేయకు.

• adv. నీచంగా; meanly; (మీన్లీ). ఖరాప్ వాత్ కర్మత్. నీచంగా మాట్లాడకు.

• v. చెడగొట్టు; do the damage; (డు ద డెమిజ్). కామ్ ఖరాప్ కర్. పని చెడగొట్టు.

ఖరిడేర్ /kharidēr/ విలువైన, విలాసవంతమైన, విలువైన.

ఖవో /khavo/ n. బాహువు; arm; (ఆమ్); बाहु; भुजा.

ఖ్యాంచన్ /khyāñcan/ విసిరి; after throwing; (ఆఫ్

త్రోఇజ్). ఓనె ఖ్యాంచన్ మార్. దానిని విసిరి కొట్టు.

ఖ్యాంచ్నాక్ /khyāñcñāk/ లాగివేయుట; pulling out;

(పులిజ్ బెట్).

ఖ్యాంచేర్ /khyāñcēr/ • n. లాగడం; traction; (ట్రెక్షన్).

బళద్ బండి ఖ్యాంచఁచఁ. ఎద్దు బండి లాగుతుంది.

• n. పీల్చడం; inhalation; (ఇన్హలేషన్).

• v. ఆకట్టుకో; attraction; (అట్రెక్షన్).

ఖ్యాల్ /khyāl/ n. ఆలోచన; thought; (తోత్). ఖ్యాల్ కర్.

ఆలోచన చెయ్యి.

గుర్తు; mark; (మాక్); पहचान.